

Мета: розширювати і систематизувати уявлення дітей про екологію як науку; удосконалювати навички правильної поведінки на природі; виховувати бажання охороняти і примножувати красу рідного краю.

Дійові особи: Колобок, діти на галявині, баба Яга, Кіт Матвій.

Класна кімната оформлена у вигляді лісового узлісся: дерева, трава і квіти, літають птахи, метелики, комахи. Праворуч - озеро; ліворуч квіткова галявина.

Для всіх персонажів мають бути дібрані відповідні костюми. Звучить *музика* П. І. Чайковського «Квітець».

Вчитель. Озирнися навколо, мій юний друже! Небо ясно-блакитне, сонце світить золоте, вітер листям грає, хмаринка в небі пропливає.

Усе, що потрібно, щороку нам дає сама природа, і тому всі ми жити не можемо без води, без рослин і тварин, без лісів полів і річок. Давайте збережемо наш земний природний будинок!

З'являється Екоколобок і «котиться» по стежині.

Е к о к о л о б о к. Здрастуйте, мене звуть Екоколобок. Я народився рано-вранці разом з іншими росинками на листі подорожника. Усі мої брати і сестри залишилися чекати теплого сонячного проміння, а я скотився на стежину, що привела мене до вас.

Вчитель. А куди ж ти прямуєш?

Е к о к о л о б о к. Чув я, що є на світі незвичайна країна. Там тварини на волі; птахи — в небесах. Там ніхто не ходить із палицею для того, щоб кого-небудь убити. Не стріляють із рогатки, не намагаються зламати кущ. Там панує спокій і дружба. Зникла злість і біда. Звірі, птахи і рослини живуть там завжди у мирі.

Вчитель. Зрозуміла я, Екоколобку, куди тобі слід котитися, в Екоград. Але потрапити туди непросто, далеко твій шлях лежить, потрібно все уміти і знати, одне одному допомагати. Тільки так ти зможеш потрапити в Екоград. (Екоколобок плаче.)

Вчитель. Не плач, Екокологку, ми тобі допоможемо! Наші діти уміють дружити і природу любити. Багато знають і вміють, і в важку хвилину не підведуть. Так, діти? Ну що, приймаєш нашу допомогу?

Екоколог. Звісно, я дуже радий, що зможу потрапити в Екоград.

Діти разом з Екокологом беруться за руки, йдуть по колу, наспівуючи пісеньку. (Фонограма)

Якщо довго, довго, довго, якщо довго по доріжці,
Якщо довго по стежині топать, їхать і бігти,
То можливо, то звичайно, то напевно, вірно-вірно,
То можливо, можна-можна, можна в Екоград дійти.

(Діти утворюють коло, співають і виконують відповідні рухи.)

А-а, річки в Екограді ось такої ширини!

А-а, квіти там і трави ось такої вишини.

А-а, місто моє зелене, а-а, місто моє любиме,

А-а, Екоград, мене зустрічай!

А-а; Екоград, ти нас зустрічай.

Звучать голоси птахів. (Аудіозапис.)

Екоколог. Як тут гарно! Давайте відпочинемо! (Діти відпочивають, спілкуються.)

Галявина загадок

Вчитель. А я знаю багато загадок про природу.

1. Стоїть стовп до небес.

А на ньому шатер-навіс.

Червоної міді стовп точений,

А навіс завжди зелений.

Узимку і влітку одним кольором. (Сосна)

—

Вчитель. Наукова назва цього дерева в перекладі означає «скеля». Сосна може рости і на недоступних гірських схилах, і на скелястих

обривах. У сосновому лісі легко дихається. Хвоя виділяє в повітря значну кількість речовин, що вбивають бактерії. Тільки на одному дорослому дереві загальна довжини хвоїнок складає 200 км!

2. Багато майстрів зрубали хату без кутів.

Правильно, мурашки. Вони живуть сім'ями. У кожній сім'ї є крилаті самці та самки, безкрилі будівники, здобувачі їжі, няньки, воїни. Своїми вусиками-антенами вони передають одне одному різноманітні запахи, звуки, відомості. Вони дуже корисні, оскільки знищують шкідливих личинок, комах, які гублять дерева. Мурашки середнього розміру з одного мурашника можуть знищити удень 15-20 тис. шкідливих комах.

3. Я нам опишу птаха, а ви відгадайте, про кого йдеться.

Починає співати з вечора і співає всю ніч. Пір'їнки забарвлені в одноманітний бурий колір, який на черевці яснішає і переходить у білий. Повертаються з вирію ці птахи навесні, коли дерева і чагарники починають одягатися листям. На Батьківщині вони відшуковують свої старі житла і починають співати. У другій половині червня залишають гніздо, перестають співати. Решту літа ведуть приховане життя і не співають. (Соловей)

4. Стоїть Олена - хустка зелена,

Білий стан,яскраво червоний сарафан.

Про це дерево співали за старих часів, як про «дерево чотирьох справ».

Перша справа - світ освітлювати, друга справа - крик притишувати, третя справа - хворих зціляти, четверта справа — чистоту дотримувати.

Раніше бідні селянські хати освітлювали березовою лучиною. З берези виготовляли дьоготь. Це дерево лікує хворих своїми цілющими бруньками, соком. Банний віник з її гілок є традиційним засобом профілактики захворювань.

Береза- це фанера, меблі, лижі, посуд. Береза- це метиловий спирт, оцет, ацетон, жовті та зелені фарби для тканин. А береста! Це природній папір, на ній писали наші предки.

Чується шум. З'являється Баба Яга.

Баба Яга. Щось я сьогодні якась-то шкідлива. Не люблю, коли в лісі красиво, коли окаянні птахи співають, у мене від них голова болить. Не люблю, коли довкола тиша і спокій. Зараз я усе тут перероблю по-своєму!

Баба Яга починає бешкетувати, голосно кричати.

Вчитель. Діти, що ми бачимо! Який жах! Добре чи погано вчиняє Баба Яга?

Вчитель.. Крикнемо всі гучно: «Не можна!»

Баба Яга. Ой, що це? Грім чи що? Чи сила нечиста? Я, здається, її і не звала, сама впоралася.

Вчитель. Що ти тут бешкетуєш, усе ламаєш, рвеш, гнізда розоряєш?

Баба Яга. О, які милі гості, не чекала я вас, а то б більше нарвала квітів, наламала гілок, разом би в лазню сходили. Хі-хі-хі! Ви, напевно, теж бешкетники, не любите природу, усе живе і красиве, усе, що співає і квітне? Проходьте, гості дорогі! Разом вередуватимемо і бешкетуватимемо!

Вчитель. І що ж ти це робиш? Хіба можна ліс кривдити? Квіти і гілочки ламати? Пташині гнізда розоряти? Гриби і ягоди топтати? А як ви вважаєте, мої юні друзі? (Відповіді дітей.)

Є просто храм, с храм науки, а є ще храм природи з лісами, що тягнуть, руки назустріч сонцю і вітрам. Він святий. У будь-який час дня і ночі він завжди відкритий для нас. Заходь сюди, будь серцем чуйним, не погань його святинь.

Баба Яга. Прошу пробачити мене за те, що я накоїла багато лиха.

Я обіцяю на Землі залишити добрий слід. Візьміть мене із собою!

Вчитель. Ну що, приймемо її до себе? І вона стане справжнім другом природи, тварин.

Екоколобок(показуючи праворуч). Подивіться, а це що таке?

Вчитель. Це озеро, а в нього збігаються струмочки.

Екоколобок Яка прохолода! І вмиватися можна! І води напиться!

Озеро (магнітофонний запис). Не пийте, діти! Вода в озері дуже брудна. Чого тільки в ньому немає: колеса, банки, праски, велосипеди — загалом, усе те, що служило людям, потім виявилось непотрібним і чого позбулися, викинувши в озеро. Зупинилося життя для мешканців озера. Купатися заборонено! Воду використовувати не можна!

Вчитель. Діти, давайте приберемо весь бруд із річки.

Діти прибирають сміття: консервні банки, пляшки, ганчірки тощо.

Гра «Водяник»

Ведучий сидить у колі із заплющеними очима. Гравці йдуть по колу зі словами: «Дідусю Водяник, чого сидиш ти під водою? Виглянь трішки, на одну хвилиночку».

Діти зупиняються. «Водяник» підводиться і, не розплющуючи очі, підходить до одного з гравців. Його завдання — визначити, хто перед ним. Якщо відгадав, то гравці міняються роллю.

Вчитель. Якщо у воду не скидатимуться всілякі відходи, то поступово вода очиститься сама. Але тільки за умови, що ніхто більше не кине у воду навіть папірець. А якщо ще й допомогти воді — прибрати все, що скинули, — тоді повернеться життя: плаватимуть рибки, квітнутимуть лілії, кружлятимуть над озером чайки. А зараз — у дорогу! Подорож триває.

Рухаються лісовою стежиною у напрямку кольорової галявини.

З оберемком квітів з'являється Кіт Матвій і наспівує.

Кіт Матвій. Я квіточок наберу, ними підлогу я застелю.

Вчитель. Дозвольте вас запитати, що ви це там наспівуєте?

К і т М а т в і й. Я квіточки так люблю, що збираю завжди великі букети.

Діти. *(обурено).* Якщо кожен рватиме квітки, то опустіють усі галявини — зникне вся краса.

Звучить мелодія «Світанок» (муз. В. Шаїнського.)

Вчитель Діти, для вас - телеграма.

« Була я красива, була я пригожа, стала зовсім на себе не схожа, траву на мені толочили, кущі поламали берізку на дрова зрубали, ялинку на підстилку. Закидали мене банками, брудним папером, трісками, ганчірками. Допоможіть! ». Діти, давайте влітку вийдемо на берег річки і почистимо галявину від сміття. *(Діти приймають пропозицію .)*

А зараз скажу вам по секрету: ви правильно йшли, друзі мої! Дружіть із природою, любіть тварин і птахів, тоді Екоградом стане вся наша Земля.

Любіть квіти, ліси, простір полів — усе, що зветься твоєю Батьківщиною!

Виховна година

**«ПОДОРОЖ
ЕКОЛОГІЧНОЮ
СТЕЖКОЮ»**

